

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 08.06.1976, sp. zn. 11 Tz 16/76, ECLI:CZ:NS:1976:11.TZ.16.1976.1

Číslo: 13/1977

Právní věta: Nepromlčel-li se výkon nařízeného trestu odnětí svobody před 1. 8. 1965, nemohlo později dojít k promlčení výkonu tohoto trestu, pokud byl odsouzený ve výkonu jiného trestu odnětí svobody.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 08.06.1976

Spisová značka: 11 Tz 16/76

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Promlčení výkonu trestu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 58 odst. 1 písm. a
§ 202 odst. 1
§ 59 odst. 1
§ 60 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ČSR zrušil Nejvyšší soud ČSR usnesení obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 9. 1. 1976 sp. zn. 1 T 8/62 ve spojení s usnesením městského soudu v Praze ze dne 14. 1. 1976 sp. zn. 3 To 14/76.

Z odůvodnění:

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 29. 5. 1962 sp. zn. 1 T 8/62 byl obviněný S. H. odsouzen pro trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody na 15 měsíců, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 písm. a) a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu čtyř roků. Usnesením téhož obvodního soudu ze dne 13. 8. 1964 sp. zn. 1 T 8/62 bylo podle § 60 odst. 1 tr. zák. rozhodnuto, že podmíněně odložený trest odnětí svobody se vykoná. V té době byl obviněný ve výkonu dalšího trestu odnětí svobody, který mu byl uložen rozsudkem okresního soudu v Mostě ze dne

16. 8. 1963 sp. zn. 2 T 729/63 ve spojení s usnesením krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 9. 1963 sp. zn. 2 To 415/63 pro trestný čin vraždy podle § 219 tr. zák. v trvání 12 let. Proto nařízení výkonu trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců zaslal obvodní soud dne 28. 8. 1964 po právní moci

usnesení ze dne 13. 8. 1964 Nápravně výchovnému ústavu ve Valdicích, kde byl obviněný ve výkonu trestu. Tímto ústavem bylo také obvodnímu soudu sděleno, že s výkonem tohoto trestu bude u obviněného započato až dne 29. 5. 1975, kdy se předpokládá, že skončí výkon trestu odnětí svobody v trvání 12 let.

Usnesením okresního soudu v Jičíně ze dne 23. 2. 1970 sp. zn. 7 Nt 102/70 byl obviněný přeřazen z třetí do druhé nápravně výchovné skupiny a usnesením obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 13. 10. 1975 sp. zn. Pp 224/75 byl obviněný z výkonu obou trestů odnětí svobody podmíněně propuštěn na zkušební dobu 7 let. Usnesením městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 1975 sp. zn. 7 T 508/75 bylo však toto usnesení obvodního soudu ke stížnosti obvodního prokurátora podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušeno a obvodnímu soudu uloženo, aby o věci znovu jednal a rozhodl. Přitom městský soud vycházel ze stanoviska, že šlo o výkon dvou samostatných trestů, z nichž trest odnětí svobody v trvání 12 let obviněný vykonal dne 29. 5. 1975, takže z tohoto trestu nemohl být podmíněně propuštěn. Dále městský soud vycházel z názoru, že výkon trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců mohl být promlčen a uložil, že je proto třeba nejprve předběžně řešit tuto otázku a v kladném případě propustit obviněného ihned na svobodu. Usnesením obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 7. 1. 1976 sp. zn. Pp 224/75 bylo pak řízení ve věci podmíněného propuštění obviněného přerušeno a věc postoupena příslušnému obvodnímu soudu pro Prahu 6 k dalšímu jednání a rozhodnutí.

Usnesením obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 9. 1. 1976 sp. zn. 1 T 8/62 bylo vysloveno, že z důvodů § 68 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. zák. (zák. č. 140/1961 Sb.) je promlčen výkon trestu, který byl uložen obviněnému S. H. rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 29. 5. 1962 sp. zn. 1 T 8/62 v souvislosti s usnesením téhož obvodního soudu ze dne

13. 8. 1964 sp. zn. 1 T 8/62. Stížnost obvodního prokurátora podaná proti tomuto usnesení byla usnesením městského soudu v Praze ze dne 14. 1. 1976 sp. zn. 3 To 14/76 podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnuta jako nedůvodná.

Proti tomuto zamítavému usnesení městského soudu podal ministr spravedlnosti ČSR ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněného. Uvedl, že nelze souhlasit s názorem obvodního a městského soudu o promlčení výkonu trestu odnětí svobody, který byl obviněnému uložen uvedeným rozsudkem. Přitom v této souvislosti poukázal na ustanovení § 36 odst. 2 tr. zák. (zák. č. 140/1961 Sb. ve znění zák. č. 56/1965 Sb.) a na ustanovení § 68 odst. 2 tr. zák. (ve znění zák. č. 148/1969 Sb.), podle nichž nepřicházelo od roku 1965 promlčení výkonu tohoto trestu v úvahu vzhledem k tomu, že obviněný byl od 29. 5. 1963 ve výkonu jiného trestu odnětí svobody, který mu byl uložen v trvání 12 let rozsudkem okresního soudu v Mostě ze dne

16. 8. 1963 sp. zn. 2 T 729/63 ve spojení s usnesením krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 9. 1963 sp. zn. 2 To 415/63. Protože z důvodů uvedených v citovaných zákonných ustanoveních příslušná 5letá promlčecí doba podle § 68 odst. 1 písm. d) tr. zák. dosud neuplynula, navrhl ministr spravedlnosti ČSR vyslovení porušení zákona v ustanoveních § 68 odst. 2 tr. zák. a § 36 odst. 2 tr. zák. (zák. č. 140/1961 Sb. ve znění zák. č. 56/1965 Sb.) s tím, aby napadená usnesení byla zrušena.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost napadeného rozhodnutí spolu s řízením, které mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Podle § 68 odst. 1 písm. d) tr. zák. nelze uložený trest vykonat po uplynutí promlčecí doby, která činí pět let při odsouzení k jinému trestu. To znamená vzhledem ke znění § 68 odst. 1 písm. c) tr. ř., že uvedená promlčecí doba platí mimo jiné též při odsouzení k trestu odnětí svobody kratšímu pěti let. Podle § 68 odst. 2 věty první tr. zák. počíná promlčecí doba právní mocí rozsudku a při podmíněném odsouzení právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná. Podle § 68 odst. 3 písm. a) tr. zák. promlčení

výkonu trestu se přerušuje, učinil-li soud opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde. V daném případě je takovým opatřením směřujícím k výkonu trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců nařízení výkonu tohoto trestu, které předseda senátu zaslal dne 28. 8. 1964 nápravně výchovnému ústavu, v němž obviněný v té době vykonával trest odnětí svobody v trvání 12 let. Vzhledem k tomu, že přerušením promlčení počíná podle § 68 odst. 4 tr. zák. nová promlčecí doba, znamená to, že u trestu odnětí svobody, který byl obviněnému uložen v trvání 15 měsíců, počala nová promlčecí doba dne 29. 8. 1964. Uvedená zákonná ustanovení nedoznala v průběhu rozhodné doby žádných změn a jsou jak v zák. č. 140/1961 Sb., tak v pozdějších novelách naprosto stejná.

Podle § 36 odst. 2 tr. zák. (zák. č. 140/1961 Sb. ve znění zák. č. 56/1965 Sb.), který nabyl účinnosti dne 1. 8. 1965, považují se postupně uložené dosud nevykonané tresty odnětí svobody pro účel výkonu trestu a pro zahlazení odsouzení za trest jediný. To znamená, že podle tohoto zákonného ustanovení byl obviněný od uvedeného dne fakticky ve výkonu obou trestů odnětí svobody, a to jak trestu odnětí svobody v trvání 12 let, který vykonával se započtením vazby od 29. 5. 1963, tak trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců. Citované ustanovení § 36 odst. 2 tr. zák. platilo však pouze v době od 1. 8. 1965 do 31. 12. 1969, neboť nebylo do zák. č. 148/1969 Sb., který nabyl účinnosti dne

1. 1. 1970, převzato. Naproti tomu dne 1. 1. 1970 nabylo účinnosti novelizované ustanovení § 68 odst. 2 věty druhé tr. zák., podle něhož se do promlčecí doby nezapočítává doba, po kterou nebylo možno trest vykonat mimo jiné také proto, že na odsouzeném byl vykonáván jiný trest odnětí svobody.

Z uvedeného vyplývá, že u obviněného došlo v době od 1. 8. 1965 do 31. 12. 1969 k faktickému výkonu obou trestů odnětí svobody a že tyto tresty byly obviněným v uvedené době vykonávány v rozsahu stanoveném podílem obou dosud nevykonaných trestů, popřípadě dosud vykonaných zbytků trestů. Z těchto důvodů nebylo a ani nemohlo být toto období faktického výkonu obou trestů odnětí svobody, tedy včetně výkonu trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců, započítáno do promlčecí doby. Se zřetelem na novelizované ustanovení § 68 odst. 2 tr. zák. nebyla a nemohla být obviněnému započítána do promlčecí doby u tohoto trestu odnětí svobody ani doba od 1. 1. 1970 do ukončení výkonu trestu odnětí svobody v trvání 12 let.

Pokud proto městský soud založil své rozhodnutí o promlčení výkonu trestu odnětí svobody, který byl obviněnému uložen v trvání 15 měsíců, na chybném právním názoru, že pětiletá promlčecí doba uplynula již dne 28. 8. 1969, je jeho rozhodnutí vadné, neboť výkon tohoto trestu odnětí svobody nelze považovat právě z výše uvedených důvodů za promlčený. Bylo proto rozhodnuto, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.